

SP1W 011.1.2024

Standardy Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem
w Szkole Podstawowej nr 1 im. Kazimierza Wielkiego w Wieleniu

Wielen, 30.01.2024 r.

Spis treści

Rozdział I Podstawowe terminy.

Rozdział II Zasady bezpiecznej relacji dorosły – dziecko.

Rozdział III Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia uczniów.

Rozdział IV Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

IV. 1. Procedura interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko.

IV. 2. Procedura interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika szkoły.

IV. 3. Procedura interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka poza szkoła przez osobę dorosłą.

IV. 4. Procedura interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne osoby trzecie.

IV. 5. Procedura postępowania wobec uczniów, u których zauważa się przejawy demoralizacji społecznej w postaci naruszania zasad współżycia społecznego.

IV. 6. Procedura postępowania wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego.

IV. 7. Zasady postępowania wobec ucznia ofiary czynu karalnego.

Rozdział V Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień i podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz procedura określająca zakładanie Niebieskich Kart.

Rozdział VI Zasady przeglądu i aktualizacji standardów.

Rozdział VII Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu oraz sposób dokumentowania tej czynności.

Rozdział VIII Zasady i sposób udostępniania rodzicom lub opiekunom standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowanie.

Rozdział IX Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielanie mu wsparcia.

Rozdział X Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

Rozdział XI Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.

XI. 1. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi.

XI. 2. Niedozwolone zachowania uczniów.

Rozdział XII Korzystanie przez małoletnich z urządzeń elektronicznych.

XII. 1. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych dostępem do sieci Internet.

XII. 2. Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.

XII. 3. Zasady korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych podczas wyjść, wycieczek edukacyjnych organizowanych przez szkołę.

XII. 4. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.

Rozdział XIII Zasady ochrony prywatności małoletniego.

XIII. 1. Zasady ochrony wizerunku małoletniego.

XIII. 2. Procedury i zasady wykorzystania zapisów monitoringu wizyjnego.

XIII. 3. Zasady ochrony danych osobowych małoletnich.

Rozdział XIV Zasady ustalenia planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

Rozdział XV Zapisy końcowe.

Standardy Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Szkoły Podstawowej nr 1 im. Kazimierza Wielkiego w Wieleniu jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez kogokolwiek wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy zobowiązani są dbać o prawidłowy rozwój dzieci i przestrzegać zasad i procedur określonych w niniejszym dokumencie. Pracownicy realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych szkoły oraz swoich kompetencji.

Rozdział I

Podstawowe terminy

1. Pracownikiem szkoły jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenie.
2. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji i stanowienia o dziecku, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy (rodzic, opiekun prawny).
4. Zgoda opiekuna dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z opiekunów. Jednak, gdy brak porozumienia między rodzicami dziecka, należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez właściwy sąd.
5. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę. Krzywdzenie dziecka to każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka.
6. Interwencja prawna w sytuacji krzywdzenia dziecka rozumiana jest jako powiadomienie odpowiednich instytucji: policji, prokuratury, sądu rodzinnego i nieletnich o przestępstwie lub zagrożeniu dobra dziecka, w celu podjęcia przez te instytucje działań w ramach swoich obowiązków służbowych. Działania te zapobiegają krzywdzeniu dziecka, spowodują wyciągnięcie odpowiedzialności w stosunku do sprawcy, wesprą dziecko i rodzinę w sytuacji kryzysu.

Wyróżnia się 4 podstawowe formy krzywdzenia:

1. Przemoc fizyczna

Przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko lub ze strony osoby, której dziecko ufa bądź która ma nad nim władzę. Nieprzypadkowe zranienie polegające na przykład na: popychaniu, szarpaniu, policzkowaniu, szczypaniu, kopaniu, duszeniu, biciu otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewaniu wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użyciu broni, ostrych narzędzi. Może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.

Zauważalne symptomy przemocy fizycznej:

- ślady palców i przedmiotów na ciele dziecka,
- okrągłe punktowe poparzenia,
- opuchlizna, złamania, zwichnięcia,
- odparzenia,
- siniaki w nietypowych miejscach ciała dziecka, np. w okolicy oczu.

Pośrednio obserwowane zachowania dziecka:

- lęk przed rozebraniem się,
- lęk przed dotykiem drugiej osoby,
- strój nieadekwatny do pory roku i pogody (długie rękawy, kiedy jest ciepło),
- nadmierna apatia lub agresja,
- noszenie ciemnych okularów, także przy braku słońca.

2. Przemoc psychiczna

Chroniczna, nie fizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą dorosłą, obejmująca zarówno działania jak i zaniechania.

Formy przemocy psychicznej:

- niedostępność emocjonalna,
- zaniedbywanie emocjonalne,
- relacja z dzieckiem oparta na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu,
- nieodpowiedzialne rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem,
- niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy osobą dorosłą a dzieckiem.,

Objawy przemocy psychicznej:

- zaburzenia mowy (wynikające z napięcia nerwowego),
- psychosomatyczne (nule jelitowo – żołądkowe, bóle, zawroty głowy),
- moczenie i zanieczyszczanie się,
- bóle mięśni, nadmierna potliwość, zaburzenia snu,
- brak poczucia pewności siebie, niska samoocena, wycofanie,
- depresja, fobie, lęki,
- zachowania destrukcyjne,
- kłopoty z kontrolą emocji,
- poczucie krzywdy i winy, nieufność do innych,
- problemy szkolne, zachowania agresywne w stosunku do innych osób.

3. Wykorzystywanie seksualne

Włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest odpowiednio dojrzałe rozwojowo i nie może się zgodzić w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi, społecznymi. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność (np. prezentowane treści o tematyce pornograficznej, robienie zdjęć lub filmów z udziałem dziecka bez odzieży, komentowanie dziecka

w sposób erotyczny, proponowanie relacji intymnych, dotykane w miejscach intymnych, zmuszanie do oglądania nagości i/lub dotykania przez dziecko, ocieranie) wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności i władzy.

Konsekwencje przemocy seksualnej.

Somatyczne:

- infekcje dróg moczowo – płciowych bez podłoża organicznego,
- urazy zewnętrznych narządów płciowych: zaczerwienienia, otarcia naskórka, bolesność,
- urazy około odbytu i pochwy,
- ból przy oddawaniu moczu, kału, krwawienie z narządów rodnych,
- upławy,
- infekcje jamy ustnej,
- urazy ciała związane z przemocą fizyczną,
- infekcje przenoszone drogą płciową (np. weneryczne, grzybicze, HIV),
- niezrozumiałe pojawienie się dolegliwości somatycznych, np. bólów brzucha, głowy, wymiotów, nudności,
- spadek apetytu,
- trudności z siedzeniem lub chodzeniem,
- przerwanie błony dziewiczej,
- ciąża.

Poznawcze, emocjonalne, behawioralne:

- zbytnia erotyzacja dziecka, znajomość seksualnych zachowań charakterystycznych dla osób dorosłych.
- prowokacyjne zachowania seksualne zarówno w stosunku do dorosłych, jak i rówieśników,
- zachowania masturbacyjne,
- erotyczne rysunki lub zabawy dziecka,
- zaburzenia snu, lęki nocne, koszmary nocne,
- zaburzenia przyjmowania pokarmu,
- u małych dzieci zachowania o charakterze regresywnym, takie jak moczenie się, ssanie palca, kiwanie,
- izolowanie się, zamykanie się w sobie
- lęki, strach, fobie, nerwice, depresje, przygnębienie, smutek,
- lęki związane z daną płcią, np. wobec rodzica danej płci,
- zachowania agresywne i/lub autodestruktywne (próby samobójcze, samobójstwa),
- nadpobudliwość ruchowa,
- poczucie winy, krzywdy.

4. Zaniedbywanie

Chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.

Objawy zaniedbania:

- częsta absencja w szkole lub przedszkolu,
- wagarowanie,
- brak przyborów szkolnych,
- ubiór nieadekwatny do pory roku, pogody,
- niedożywienie,
- zaniedbywanie pod względem higienicznym i zdrowotnym (brudna skóra, rażąco małych rozmiarów odzież, przewlekłe nieleczone choroby, niezazywanie niezbędnych leków, konicznych badań, zaburzony rozwój fizyczny),
- pozostawienie na dworze bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych (zwłaszcza młodsze dzieci),
- niedbanie o higienę snu i odpoczynku,
- apatia, bierność.

Rozdział II

Zasady bezpiecznej relacji dorosły – dziecko

1. W procesie rekrutacyjnym na stanowisko pracownika szkoły niezbędne jest dostarczenie dokumentów o niekaralności, o niestosowaniu przemocy seksualnej oraz podpisanie zgody dotyczącej „Standardów Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem”.
2. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, są uważni na sytuacje związane z zagrożeniem zdrowia i życia, sprawdzają samopoczucie dziecka.
3. Pracownicy nieustannie poszerzają swoją wiedzę i doskonałą umiejętności pomocowe dotyczące pracy z dziećmi. Profesjonalne podejście do pracy zespołowej, tworzące całościowe spojrzenie na człowieka (uwzględnianie umiejętności rozwojowych dzieci, wynikających z niepełnosprawności).
4. Nauczyciele organizują zajęcia zapewniające dzieciom wszechstronny rozwój, zadania i działania dostosowane są do potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci.
5. Pracownicy towarzyszą dzieciom w sytuacjach trudnych, wspierają w poszukiwaniu rozwiązań.
6. Pracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażania emocji w sposób nie krzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad życzliwych, opartych na szacunku interakcjach.
7. Pozytywne zachowania dzieci są wzmacniane poprzez nagradzanie słowne lub pisemne.
8. W każdej sytuacji dziecko jest informowane o konsekwencjach zachowania i możliwych działaniach naprawczych.
9. Niedopuszczalne są zachowania z obszarów przemocowych: cielesne (szarpanie, bicie, popychanie), słowne (wyzywanie, wyśmiewanie, obrażanie), zmuszanie, negowanie uczuć.

10. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek zagrożeń bezpieczeństwa każdy pracownik jest zobowiązany, w miarę możliwości im przeciwdziałać oraz natychmiast powiadomić o nich dyrektora lub pedagoga szkolnego.
11. Pracownicy szkoły w codziennych kontaktach z dziećmi kierują się szacunkiem, akceptacją i życzliwością rozumianymi jako:
- osoba dorosła uwzględnia indywidualne potrzeby dziecka,
 - osoba dorosła zwraca się do dziecka językiem zrozumiałym i empatycznym,
 - osoba dorosła nie wyraża krytycznych, ośmieszających opinii, uwag i sądów wobec dziecka oraz jego zachowań, jest uważna na konteksty sytuacyjne i nie rozmawia z innymi pracownikami o uczniach szkoły przy innych dzieciach,
 - osoba dorosła w żaden sposób nie dyskryminuje dziecka,
 - osoba dorosła w nie przekazuje informacji na temat funkcjonowania dziecka i jego zachowań jego rodzicom w obecności dziecka lub innych rodziców,
 - osoba dorosła nie wykorzystuje przewagi fizycznej wobec dziecka (nie bije, nie szarpie, nie stosuje siły fizycznej),
 - osoba dorosła nie wykorzystuje statutowej, swojej rangi nauczyciela i nie nadużywa możliwości karania dziecka ocenami niedostatecznymi, uwagi z zachowania, nie szantażuje dziecka możliwością wpisania negatywnej oceny, uwagi,
 - osoba dorosła dostosowuje wymagania edukacyjne do aktualnych możliwości dziecka i wspiera go w samodzielnej realizacji,
 - osoba dorosła nie publikuje wizerunku dziecka na swoich mediach społecznościowych
 - osoba dorosła bezwzględnie chroni danych osobowych dziecka, w tym przede wszystkim nie ujawnia jego diagnozy, nie rozmawia z innymi rodzicami na temat sytuacji rodzinnej, materialnej czy zdrowotnej dziecka, czy członków jego rodziny,
 - osoba dorosła nie przekazuje bez zgody rodziców/opiekunów prawnych dziecka informacji na temat: adopcji, przysposobienia, stwierdzonej niepełnosprawności dziecka,
 - osoba dorosła zaprasza dziecko do życzliwego kontaktu opierającego się na obustronnym poszanowaniu granic osobistych, budując profesjonalną relację zgodną z obyczajowością.

Rozdział III

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia uczniów

1. Pracownicy szkoły posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich: Takie jak:

Uczeń:

- jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie,
- kradnie jedzenie, pieniądze,
- żebrze – jest głodny,
- nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.,

- nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych,
- ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia,
- podawane przez ucznia wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp. uczeń często je zmienia,
- pojawia się niechęć do lekcji wychowania fizycznego – uczeń nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody,
- boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu,
- wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła,
- cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.
- jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samo okalecza itp.,
- osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości,
- ucieka w świat wirtualny (gry komputerów, Internet),
- używa środków psychoaktywnych,
- nadmiernie szuka kontaktu z dorosłymi (tzw. „lepkość” małego),
- w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu ucznia zaczynają dominować elementy/motywy seksualne,
- uczeń jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku,
- ucieka z domu,
- nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania ucznia,
- mówi o przemoc.

2. Jeżeli z objawami u ucznia współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że uczeń jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania rodziców to:

- rodzic/opiekun podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń ucznia,
- rodzic/opiekun odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanym losem ucznia,
- rodzic/opiekun mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża, strofuje ucznia (np. używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”),
- rodzic/opiekun poddaje małoletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca małoletniego,
- rodzic/opiekun nie interesuje się losem i problemami małoletniego,
- rodzic/opiekun często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni,
- rodzic/opiekun jest apatyczny, pogrążony w depresji,
- rodzic/opiekun zachowuje się agresywnie,
- rodzic/opiekun ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji,
- wypowiada się niespójnie,

- rodzic/opiekun nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego,
 - rodzic/opiekun faworyzuje jedno z rodzeństwa,
 - rodzic/opiekun przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym,
 - rodzic/opiekun nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy szkoły podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy.
 4. Pracownicy szkoły monitorują sytuację i dobrostan ucznia.

Rozdział IV

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

IV. 1. Procedura interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko

1. Osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka przez inne dziecko w szkole lub poza nią zgłasza problem wychowawcy klasy.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę z osobą poszkodowaną oraz z dziećmi oskarżonymi o krzywdzenie kolegi lub koleżanki.
3. W przypadku bardziej skomplikowanym wychowawca powinien zgłosić problem do pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły.
4. O zaistniałym fakcie krzywdzenia dziecka przez inne dziecko oraz o podejmowanych czynnościach wyjaśniających wychowawca informuje rodziców/prawnych opiekunów uczniów biorących udział w wydarzeniu.
5. Wychowawca z pedagogiem szkolnym podejmują działania poprawiające funkcjonowanie dzieci w szkole.
6. Po analizie sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko, wychowawca z pedagogiem podejmują ostateczną decyzję o konieczności poinformowania służb działających na rzecz dzieci i młodzieży (Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich), możliwości skorzystania przez dzieci z pomocy specjalistycznej (psycholog). Informacje o podjętych czynnościach przekazują rodzicowi/opiekunowi prawnemu.
7. Podjęte czynności wychowawcy lub pedagoga szkolnego opisuje w karcie interwencji stanowiącej załącznik nr 1.
8. Wzór wniosku o wgląd w sytuację rodziny do właściwego wydziału Sądu Rejonowego następuje na wzorze stanowiącym załącznik nr 2.

IV. 2. Procedura interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika szkoły

1. Osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka przez pracownika w szkole zgłasza problem dyrektorowi szkoły.
2. Dyrektor przeprowadza rozmowę z pracownikami szkoły na temat zdarzenia.
3. Dyrektor rozmawia z pracownikiem na temat podejrzenia krzywdzenia: przekazuje swoje uwagi, poznaje wersję wydarzeń pracownika, analizuje zebrane dane oraz planuje razem ze wskazanym o krzywdzenie dziecka pracownikiem dalsze działania mające na celu uchronienie dzieci przez ryzykiem powtórzenia się problemu.
4. Odsunięcie pracownika od świadczenia obowiązku pracy regulują przepisy Kodeksu Pracy.
5. W przypadku, gdy pracownik jest podejrzany o znęcanie fizyczne, psychiczne, wykorzystywanie seksualne lub inne przestępstwo na szkodę dziecka, dyrektor niezwłocznie zgłasza na policję lub do prokuratury zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa stanowi załącznik nr 3.
6. Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informację z tym związane, zobowiązane są do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

IV. 3. Procedura interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka poza szkołą przez osoby dorosłe

1. W przypadku uzyskania przez pracownika szkoły informacji, że dziecko jest krzywdzone lub istnieje takie podejrzenie, pracownik ma obowiązek przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi i/lub pedagogowi szkolnemu.
2. Zgłoszona sprawa poddana jest wyjaśnieniu przez wychowawcę i pedagoga szkolnego.
3. Pracownicy wyjaśniający sprawę podejmują następujące działania:
 - przeprowadzają rozmowę z pokrzywdzonym dzieckiem,
 - przeprowadzają rozmowy z innymi osobami, które mogą pomóc w ocenie sytuacji,
 - sporządzają opis sytuacji wypełniając kartę interwencji (załącznik nr 1),
 - przekazują zebrane informacje dyrektorowi szkoły.
4. Dyrektor wzywa rodziców/opiekunów prawnych dziecka do szkoły i w obecności pedagoga lub wychowawcy klasy przeprowadza z nimi rozmowę na temat podejrzenia krzywdzenia dziecka. Dyrektor wskazuje na regulacje prawne dotyczące powinności opiekunów wobec dziecka i zasad postępowania szkoły w sytuacji, gdy nie nastąpi zmiana w złym traktowaniu dziecka.
5. Na podstawie uzyskanych informacji od rodziców, wychowawcy i pedagoga szkolnego, dyrektor podejmuje ostateczną decyzję o konieczności poinformowania odpowiednich

służb w tym: decyzję o złożeniu wniosku do sądu o wgląd w sytuację rodzinną, wszczęcie procedury Niebieskiej Karty, powiadomienie pomocy społecznej, policji lub prokuratury.

6. Wychowawca z pedagogiem szkolnym monitorują funkcjonowanie dziecka w szkole. Podejmują działania w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i wsparcia ze strony szkoły.
7. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w pkt 5.

IV. 4. Procedura interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez osobę trzecią (obcą, bądź spokrewnioną) wychowawca lub pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego opiekunami. Wychowawca lub pedagog starają się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji (załącznik nr 1).
2. Wychowawca lub pedagog organizuje spotkanie z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia u innych organizacji i służb.
3. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo dyrektor szkoły sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
4. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą dziecku, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia dyrektor szkoły sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.
5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w punktach poprzedzających.

IV. 5. Procedura postępowania wobec uczniów, u których zauważa się przejawy demoralizacji społecznej w postaci naruszania zasad współżycia społecznego

Demoralizacją nazywamy zespół negatywnych zachowań manifestowanych przez nieletnich, występujących systematycznie i mających utrwalony charakter.

Obszary demoralizacji:

1. Strefa szkoły:
 - niesystematyczne uczęszczanie do szkoły (wagary),
 - niestosowne zachowanie się w szkole (np. łamanie zasad zawartych w regulaminie szkoły, agresywne zachowanie w stosunku do nauczycieli lub innych uczniów).

2. Strefa domu i rodziny:

- przebywanie poza domem bez wiedzy rodziców/opiekunów prawnych (włóczęgostwo),
- udział w rówieśniczych grupach przestępczych,
- ucieczki z domu.

3. Strefa naruszania zasad współżycia społecznego:

- zachowania agresywne,
- wandalizm,
- wybryki chuligańskie,
- niszczenie urządzeń użytku publicznego.

4. Strefa kontaktów fizycznych:

- uprawianie nierządu,
- przedwczesne podejmowanie życia seksualnego (dotyczy osoby poniżej 15. roku życia).

5. Strefa substancji zabronionych:

- palenie tytoniu,
- spożywanie alkoholu,
- używanie narkotyków i innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń naszej szkoły używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji tj. naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

- przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy,
- wychowawca informuje o fakcie pedagoga i dyrektora szkoły,
- wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację,
- wychowawca/ pedagog przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności,
- w przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem,
- może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do psychologa, do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
- jeżeli rodzice (prawni opiekunowie) odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, w momencie gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych dyrektor/pedagog szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rejonowy - Wydział Rodzinny i Nieletnich lub policję (specjalistę ds. nieletnich).

IV. 6. Procedura postępowania wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego

1. Pracownik szkoły, który był świadkiem lub otrzymał informacje o popełnieniu czynu karalnego przez ucznia niezwłocznie powiadamia o tym zdarzeniu Dyrektora Szkoły.
2. Sprawca (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) zostaje przekazany pod opiekę wychowawcy klasy lub pedagoga i przebywa w miejscu odosobnionym (np. gabinecie pedagoga, sekretariacie).
3. Dyrektor Szkoły powiadamia o zdarzeniu rodziców/prawnych opiekunów ucznia – sprawcy.
4. Dyrektor Szkoły niezwłocznie powiadamia policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana, a także, jeśli istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów czynu karalnego, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
5. Dyrektor Szkoły lub inna upoważniona przez niego osoba zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa, lub przedmioty pochodzące z przestępstwa do przyjazdu policji (np. w przypadku, gdy sprawca rozbój na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).
6. Po przybyciu do szkoły rodzice/prawni opiekunowie lub policja przejmują odpowiedzialność za dziecko. Szkoła udziela tym osobom wszelkiej koniecznej pomocy.

IV. 7. Zasady postępowania wobec ucznia ofiary czynu karalnego

1. Nauczyciel udziela pierwszej pomocy przedmedycznej lub zapewnia jej udzielenie wzywając lekarza, gdy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły.
3. Powiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia.
4. W przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia, dyrektor szkoły powinien niezwłocznie wezwać policję.

Rozdział V

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz procedura określająca zakładanie Niebieskiej Karty

1. Pracownik szkoły posiadający informację o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego ma obowiązek poinformować dyrektora szkoły.
2. Głównym celem „Niebieskich Kart” jest usprawnienie pomocy oferowanej przez szkołę, ale też tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.
3. Procedura „Niebieskiej Karty” nakłada na szkołę określone zadania w przypadku uzasadnionego podejrzenia o stosowanie wobec ucznia przemocy domowej.

4. Rozpoznanie przemocy w rodzinie i wypełnieniu „Niebieskiej Karty” to początek procesy wspierania ofiary przemocy.
5. „Niebieską Kartę” zakłada nauczyciel, który stwierdza, że w rodzinie ucznia może dochodzić do przemocy (decyzję o założeniu NK warto podjąć po konsultacjach z dyrektorem szkoły, wychowawcą, pedagogiem).
6. Podejmowanie interwencji wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywające się na podstawie procedury „Niebieskiej Karty” nie wymaga zgody ucznia dotkniętego przemocą.
7. Wszczęcie procedury na terenie szkoły następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w obecności ucznia, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie. Wszczynając procedurę, podejmuje się działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa takiemu uczniowi.

Rozdział VI

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

1. Dyrektor szkoły wyznacza osobę odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Standardów Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem.
2. Osoba ta jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji standardów, za reagowanie na sygnały ich naruszenia oraz za proponowanie aktualizacji i zmian.
3. Procedura aktualizowania Standardów odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
4. Wyznaczona osoba przeprowadza wśród pracowników szkoły raz na rok ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 4 do niniejszego dokumentu.
5. Osoba, o której mowa w punkcie 1 niniejszego paragrafu dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników szkoły ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który przekazuje dyrektorowi szkoły.
6. Dyrektor szkoły w razie potrzeby wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom szkoły nowe brzmienie Standardów Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem.

Rozdział VII

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu oraz sposób dokumentowania tej czynności

1. Szkoła posiada dokument „Standardy Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem” w którym zapisane są konkretne reguły, zasady, praktyki, które gwarantują, że małoletni w szkole są bezpieczni, nie doznają krzywdzenia ze strony pracowników, wolontariuszy a co więcej i rówieśników. Szkoła ustanowiła i wprowadziła w życie Standardy Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem.

2. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie pracowników do stosowania standardów jest dyrektor szkoły.
3. Dla pracowników zatrudnionych w czasie wejścia Standardów ochrony małoletnich dyrektor szkoły zorganizuje szkolenie, podczas którego zapoznaje pracowników z wprowadzonymi standardami.
4. Potwierdzenia przeszkolenia pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych znajdują się w odpowiednich protokołach z tych spotkań.
5. Osobami odpowiedzialnymi za przeprowadzenie przygotowania nowych pracowników do stosowania standardów jest dyrektor szkoły.

Zatrudnianie pracownika

6. Dyrektor, przed zatrudnieniem pracownika w szkole, poznaje jego dane osobowe, kwalifikacje kandydata/kandydatki, w tym stosunek do wartości podzielanych przez szkołę, takich jak ochrona praw dzieci i młodzieży i szacunek do ich godności.
7. Dyrektor szkoły dba o to, by osoby przez niego zatrudnione posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z uczniami w szkole oraz były dla nich bezpieczne.
8. Aby sprawdzić powyższe, w tym stosunek osoby zatrudnianej do dzieci i młodzieży i podzielenia wartości związanych z szacunkiem wobec nich oraz przestrzeganiem ich praw, dyrektor szkoły może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących:
 - wykształcenia,
 - kwalifikacji zawodowych,
 - przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/kandydatki.
9. W każdym przypadku dyrektor szkoły musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez niego zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia. Powinien znać:
 - imię (imiona) i nazwisko,
 - datę urodzenia,
 - dane kontaktowe osoby zatrudnionej.
10. Dyrektor szkoły może poprosić kandydata/kandydatkę o przedstawienie referencji z poprzednich miejsc zatrudnienia lub podanie kontaktu osoby, która takie referencje może wystawić. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracowników jest zgoda kandydata/kandydatki. Niepodanie tych danych w świetle obowiązujących przepisów nie powinno rodzić dla tej osoby negatywnych konsekwencji w postaci np. odmowy zatrudnienia wyłącznie w oparciu o tę podstawę.
11. Dyrektor szkoły przed zatrudnieniem kandydata/kandydatki uzyskuje jego/jej dane osobowe, w tym dane potrzebne do sprawdzenia danych w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym - Rejestr z dostępem ograniczonym. Przed dopuszczeniem osoby zatrudnianej do wykonywania obowiązków związanych z wychowywaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi szkoła jest zobowiązana sprawdzić osobę zatrudnianą w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle

Seksualnym - Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystywaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

12. Wydruk z Rejestru przechowuje się w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza lub osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
13. Dyrektor szkoły jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej na stanowisku nauczyciela zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego. Zaświadczenia z KRK można domagać się wyłącznie w przypadkach, gdy przepisy prawa wprost wskazują, że pracowników w zawodach lub na danych stanowiskach obowiązuje wymóg niekaralności.
14. W przypadku niemożliwości przedstawienia zaświadczenia z KRK dyrektor szkoły uzyskuje od kandydata/kandydatki oświadczenie o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych.
15. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie, wówczas powinna przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla ww. celów.
16. Od kandydata/kandydatki – osoby posiadającej obywatelstwo inne niż polskie – dyrektor szkoły pobiera również oświadczenie o państwie lub państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej.
17. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności, nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka zobowiązani są złożyć pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie byli prawomocnie skazani w tym państwie za czyny zabronione oraz nie wydano wobec nich innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścili się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi.
18. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: „Jestem świadoma/y odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Rozdział VIII

Zasady i sposób udostępniania rodzicom lub opiekunom standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

1. Wszyscy rodzice mają dostęp do obowiązujących w szkole „Standardów Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem” oraz znają procedury zgłaszania zagrożeń.
2. Dokument udostępniono np. na stronie internetowej szkoły, wyłożono go do wglądu w sekretariacie szkoły.
3. Rodzice są angażowani w działania szkoły prowadzone na rzecz ochrony małoletnich.
4. Szkoła uzyskuje od rodziców/opiekunów prawnych swoich uczniów informacje zwrotne na temat realizacji standardów ochrony małoletnich.
5. Szkoła umożliwia rodzicom oraz opiekunom prawnym dzieci, poprzez organizację warsztatów, szkoleń, konsultacji indywidualnych, poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną dziecka przed zagrożeniami, w tym w Internecie oraz z zakresu metod wychowawczych bez kar fizycznych i krzywdzenia psychicznego dziecka.

Rozdział IX

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielanie mu wsparcia

1. Osobami odpowiedzialnymi za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach są:
 - dyrektor szkoły,
 - wicedyrektor szkoły,
 - pedagog szkolny,
 - wychowawcy klas.
2. W przypadku nieobecności wyżej wymienionych osób zgłoszenie przyjmuje nauczyciel lub pracownik niepedagogiczny.
3. W niektórych przypadkach małoletniemu potrzebna jest nie tylko pomoc, ale także reakcja prawna, aby zatrzymać przemoc i uchronić go przed dalszym krzywdzeniem. Wtedy wszyscy pracownicy szkoły stają przed obowiązkiem podjęcia interwencji prawnej na rzecz krzywdzonego małoletniego.
4. Interwencja jest procesem, który ma doprowadzić do zmiany sytuacji dziecka.
5. Interwencja prawna to powiadomienie organów o krzywdzeniu dziecka. Zakłada podejmowanie działań zgodnie z najlepszym interesem dziecka i współpracę służb zaangażowanych w ochronę dziecka krzywdzonego.
6. Osobą upoważnioną do powiadamiania odpowiednich organów o podejrzeniu krzywdzenia dziecka jest dyrektor szkoły.
7. Status prawny formy krzywdzenia będzie wyznaczał ścieżkę (rodzaj) interwencji, z której pracownicy szkoły powinni skorzystać.

Rozdział X

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. W szkole prowadzony jest rejestr spraw zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z podejrzeniem lub krzywdzeniem małoletnich. Rejestr stanowi załącznik nr 5 do niniejszego dokumentu.
2. Dokumentacja dotycząca ujawnionych i rozpatrywanych spraw przechowywana jest u pedagoga szkolnego.

Rozdział XI

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

XI. 1. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

1. Uczniowie mają prawo do przebywania w bezpiecznym środowisku szkolnym. Nauczyciele i personel szkolny chronią uczniów i zapewniają im bezpieczeństwo.
2. Uczniowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w statucie szkoły.
3. Uczniowie uznają prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych uczniów – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakkolwiek jego odmiennosc.
4. Zachowanie i postępowanie uczniów wobec kolegów/innych osób nie rusza ich poczucia godności/wartości osobistej. Uczniowie są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
5. Kontakty między uczniami cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych, uprzejmość, życzliwość, poprawny wolny od wulgaryzmów język, kontrola swojego zachowania i emocji, wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
6. Uczniowie budują wzajemne relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między sobą w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły rozwiązanie problemów i konfliktów między sobą. Akceptują i szanują siebie nawzajem.
7. Uczniowie okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferują pomoc. Nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.
8. W kontaktach między sobą uczniowie nie zachowują się prowokacyjnie i konkurencyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony kolegów.

9. Uczniowie mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządzą krzywdy.
10. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród uczniów nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Uczniowie nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu przemocy wobec innych uczniów.
11. Uczniowie mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania pracowników szkoły o zaistniałych zagrożeniach.
12. Wszyscy uczniowie znają obowiązujące w szkole procedury i wiedzą jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwa innych uczniów, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w szkole zwrócić o pomoc.

XI. 2. Niedozwolone zachowania uczniów

1. Stosowanie agresji i przemocy fizycznej wobec uczniów tj.: bicie, uderzenie, kopanie, popychanie, opluwanie, wymuszenia, nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą, fizyczne zaczepki, zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań, rzucanie w kogoś przedmiotami, napastowanie seksualne.
2. Stosowanie agresji i przemocy słownej wobec uczniów tj. obelgi, wyzwiska, wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary, bezpośrednio obrażanie ofiary, plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary, groźby.
3. Stosowanie agresji i przemocy psychicznej wobec uczniów tj.: poniżanie, wykluczanie, izolacja, milczenie, manipulowanie, pisanie na ścianach, wulgarne gesty, śledzenie, szpiegowanie, obraźliwe komunikaty –sms, mms, wiadomości na forach internetowych, telefony i maile zawierające m.in. groźby, niszczenie i zabieranie rzeczy należących do ofiary, straszenie, szantażowanie.
4. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w szkole lub w klasie, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie do szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji, używanie ognia na terenie szkoły.
5. Nieuzasadnione, bez zgody nauczyciela opuszczanie sali lekcyjnej, wagarowanie, wyjście bez pozwolenia poza teren szkoły w trakcie przerwy lub lekcji.
6. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych w szkole. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.
7. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych, np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, bieganie itp.
8. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu.
9. Rozprowadzanie i stosowanie środków odurzających.
10. Niestosowne odzywanie się do kolegów lub innych osób w szkole lub poza nią.
11. Używanie wulgaryzmów w szkole i poza nią.
12. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności szkolnej.

13. Kradzież/przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności szkolnej.
14. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od uczniów.
15. Wysługiwanie się innymi uczniami w zamian za korzyści materialne.
16. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami. Udział w bójce.
17. Szykanowanie uczniów lub innych osób w szkole z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.
18. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów.
19. Znęcanie się, aroganckie, niegrzeczne zachowanie wobec kolegów, wulgaryzmy. Kłamanie, oszukiwanie.
20. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych uczniów/osób bez ich zgody.
21. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.
22. Stosowanie wobec innych uczniów/innych osób różnych form cyberprzemocy.

Rozdział XII

Korzystanie przez małoletnich z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

XII. 1. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

1. Szkoła, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.
2. Dostęp dziecka do Internetu możliwy jest: pod nadzorem pracownika szkoły na zajęciach komputerowych.
3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika szkoły, pracownik ma obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas lekcji.
4. Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu, przy komputerach.
5. Osoba odpowiedzialna za Internet zapewnia na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie placówki zainstalowane i aktualizowane:
 - oprogramowanie filtrujące treści internetowe,
 - oprogramowanie monitorujące korzystanie przez dzieci z Internetu,
 - oprogramowanie antywirusowe,
 - oprogramowanie antyspamowe.
6. Wymienione w pkt. 1 niniejszego paragrafu oprogramowania są aktualizowane przez wyznaczonego pracownika /firmę.
7. Wyznaczony pracownik/firma przynajmniej raz w miesiącu sprawdza, czy na komputerach z dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści.

W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik ustala, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia.

8. Informację o dziecku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik szkoły przekazuje wychowawcy lub pedagogowi szkolnemu.
9. Wychowawca lub pedagog przeprowadza z dzieckiem, o którym mowa w punktach poprzedzających, rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie.
10. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy pedagog uzyska informacje, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania zgodnie z procedurą.

XII.2. Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

1. Uczeń ma prawo korzystać na terenie szkoły z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi w szkole zasadami, zgodnymi z zapisami zawartymi w Statucie szkoły.
2. Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe oraz inne urządzenia elektroniczne na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców.
3. Uczniowie nie mogą korzystać w celach prywatnych z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu podczas zajęć edukacyjnych, opiekuńczych, treningów, uroczystości, a także zajęć pozalekcyjnych organizowanych na terenie szkoły.
4. Uczeń ma obowiązek wyłączyć telefon i schować go do plecaka przed rozpoczęciem zajęć lekcyjnych.
5. Na terenie szkoły obowiązuje zakaz korzystania z Internetu za pośrednictwem telefonu komórkowego. Zakaz nie dotyczy sytuacji edukacyjnych, które wynikają z organizacji oraz przebiegu zajęć lekcyjnych prowadzonych przez nauczyciela.
6. Telefony i inne urządzenia elektroniczne można wykorzystywać podczas zajęć lekcyjnych w celach dydaktycznych pod opieką oraz za zgodą nauczyciela prowadzącego zajęcia. Uczeń może korzystać z telefonu, a także innych urządzeń elektronicznych w celu wyszukiwania informacji niezbędnych do realizacji zadań podczas zajęć, po uzyskaniu zgody nauczyciela prowadzącego dane zajęcia lub na jego polecenie.
7. Jeśli uczeń czeka na ważną informację od rodziców ma obowiązek poinformować o tym fakcie nauczyciela przed lekcją, poprosić o pozwolenie na skorzystanie z telefonu i ustalić sposób odebrania tej wiadomości. Dotyczy to także sytuacji, gdy wystąpiła pilna potrzeba skontaktowania się z rodzicami.
8. Na terenie szkoły zakazuje się uczniom filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych.
9. W szczególnych przypadkach nagrywanie zajęć edukacyjnych oraz utrwalanie ich w jakiegokolwiek sposób możliwe jest wyłączenie po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły lub nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne.
10. Niedopuszczalne jest nagrywanie i fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesłanie treści obrażających inne osoby.

XII. 3. Zasady korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych podczas wyjść, wycieczek edukacyjnych organizowanych przez szkołę.

1. Każdorazowo decyzję o zabraniu na wycieczkę telefonów komórkowych lub innych urządzeń elektronicznych podejmuje kierownik/opiekun wycieczki.
2. Jeśli istnieje możliwość zabrania telefonu lub innego urządzenia elektronicznego na wycieczkę, wyjście edukacyjne uczniów ma prawo korzystania z tych urządzeń wyłącznie w zakresie niewpływającym na organizację i przebieg tego przedsięwzięcia.
3. Podczas wyjść organizowanych przez szkołę uczniowie jest zobowiązani do wyłączenia/wyciszenia telefonu i schowania go.

XII. 3. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

1. Szkoła ma obowiązek podejmować działania zabezpieczające dzieci przed łatwym dostępem do tych treści z sieci, które mogą zagrażać ich prawidłowemu rozwojowi.
2. Pod pojęciem „treści szkodliwe i zagrożenia z sieci” rozumiane są:
 - treści szkodliwe, niedozwolone, nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołująca do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków),
 - treści stwarzające niebezpieczeństwo werbunku dzieci do organizacji nielegalnych i terrorystycznych,
 - różne formy cyberprzemocy, np. nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.
3. Podstawowe działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści szkodliwych i zagrożeń w sieci:
 - monitorowanie działania i aktualizowanie programu antywirusowego, zapory sieciowej, stosowanie filtrów antyspamowych,
 - instalowanie aplikacji filtrujących na każdym komputerze, a których korzystają pracownicy i uczniowie oraz aplikacji filtrujących do usług sieciowych, które analizują przepływające dane i są w stanie zablokować dostęp do podejrzewanych lokalizacji niezależnie od tego, czy przyłączony komputer wyposażono w odpowiednie narzędzie, czy też nie,
 - edukacja medialna – dostarczanie dzieciom wiedzy i umiejętności dotyczących posługiwania się technologią komunikacyjną,
 - prowadzenie systematycznych działań wychowawczych (integracja zespołu klasowego, budowanie dobrych relacji pomiędzy uczniami, wprowadzanie norm grupowych, odróżnianie dobra od zła),

- prowadzenie działań profilaktycznych propagujących zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz uświadamiających zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych,
- włączenie rodziców uczniów w działania szkoły na rzecz zapobiegania cyberprzemocy, edukacja na temat zagrożeń w sieci, udostępnianie materiałów i publikacji, w tym polecanie i wskazywanie sposobów instalowania ochrony rodzicielskiej,
- podejmowanie interwencji w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy lub ujawnienie niebezpiecznych treści.

Rozdział XIII

Zasady ochrony prywatności małoletniego

XIII. 1. Zasady ochrony wizerunku małoletniego

1. Szkoła uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka, zgodnie z obowiązującym prawem.
2. Upublicznianie wizerunku dziecka do 16 lat, utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad dzieckiem.
3. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów lub małoletniego powyżej 16 roku życia na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagane. Zabrania się umieszczania informacji pozwalających ustalić tożsamość osób ujętych na zdjęciu lub innej formie publikacji.
4. Ochrona wizerunku małoletnich utrwalanych przez kamery monitoringu odbywa się na zasadach określonych w procedurze.

XIII. 2. Procedura i zasady wykorzystania zapisów monitoringu wizyjnego

1. Szkoła posiada monitoring wizyjny wewnętrzny i zewnętrzny.
2. Monitor i rejestrator monitoringu przechowywane są w pomieszczeniu zabezpieczonym przed nieuprawnionym dostępem, w sposób zapobiegający ich uszkodzeniu bądź kradzieży.
3. Zapisy z monitoringu będą wykorzystywane między innymi w sytuacjach:
 - 3.1. zagrażających bezpieczeństwu uczniów, nauczycieli, pracowników placówki,
 - 3.2. niszczenia mienia placówki,
 - 3.3. przywłaszczania,
 - 3.4. sytuacji konfliktowych, np. bójek,
 - 3.5. podejrzenia o palenie papierosów i korzystanie z używek.

4. Obrazy z monitoringu zapisywane są na trwałym nośniku informacji za pomocą rejestratora monitoringu i przechowywane przez okres 3 tygodni od daty nagrania. Po tym czasie podlegają zniszczeniu, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

5. Pełny obraz z monitoringu przechowywany jest na dysku twardym.

6. Zapis z monitoringu może zostać odtworzony rodzicom/opiekunom uczniów za zgodą dyrektora placówki i w terminie ustalonym przez dyrektora placówki lub wychowawcę/nauczyciela.

7. Osoby obserwujące bieżące zapisy i osoby przeglądające zapisy zobowiązane są do nieujawniania danych zarejestrowanych przez monitoring. Dziennik systemu jest materiałem poufnym i wgląd do niego mają osoby upoważnione przez dyrektora, zgodnie z ewidencją osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych w placówce.

8. Nagrania mogą być udostępniane policji i innym uprawnionym organom na pisemny wniosek w celu wyjaśnienia prowadzonej sprawy.

XIII. 3. Zasady obowiązujące przy przekazywaniu pliku z materiałem archiwalnym upoważnionym organom

1. Przedstawiciel organów pisemnie kwituje odbiór materiału – protokół przekazania.

2. W pokwitowaniu odbioru zaznacza znaki szczególne materiału: nr kamery – określenie miejsca zdarzenia nagranie z dn. - godzina, dzień, miesiąc, rok.

3. Protokół przekazania przechowywany jest w Szkole Podstawowej nr 1 im. Kazimierza Wielkiego w Wieleniu. Do przegrywania materiału archiwalnego z rejestratora upoważniona jest osoba wskazana przez dyrektora.

5. W przypadku zaistnienia niebezpiecznych sytuacji w godzinach nieobecności pracowników (np. godzinach wieczornych czy nocnych) działania wyjaśniające podejmowane są w miarę posiadanej wiedzy o zajściu.

6. Nie odtwarza się nagrań w obecności uczniów.

XIII. 4. Dodatkowe warunki stosowania monitoringu wizyjnego

1. Dyrektor placówki uzgadnia stosowanie monitoringu z organem prowadzącym placówkę oraz konsultuje jego stosowanie z Radą Pedagogiczną, Radą Rodziców i Samorządem Uczniowskim.

2. Monitoring, z zastrzeżeniem ust. 3, nie może być stosowany w miejscach w placówce takich jak:

2.1. pomieszczenia, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze,

2.2. pomieszczenia, w których uczniom jest udzielana pomoc psychologiczno pedagogiczna,

2.3. pomieszczenia przeznaczone do odpoczynku pracowników,

2.4. pomieszczenia sanitarnohigieniczne, gabinet profilaktyki zdrowotnej, szatnia i przebieralnia.

3. Monitoring może być stosowany w pomieszczeniach, o których mowa w pkt. 2.1.-2.4. jedynie w przypadkach, gdy stosowanie monitoringu w tych pomieszczeniach jest niezbędne ze względu na istniejące zagrożenie dla realizacji celu w postaci zapewnienia bezpieczeństwa uczniów i pracowników lub ochrony mienia i nie naruszy to godności oraz innych dóbr osobistych uczniów, pracowników i innych osób.

4. W przypadkach określonych w ust. 3 zostaną zastosowane techniki uniemożliwiające rozpoznanie przebywających w tych pomieszczeniach osób.

5. Przed dopuszczeniem osoby do wykonywania obowiązków służbowych, osoba ta jest informowana o stosowaniu monitoringu wizyjnego.

XIII. 5. Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

1. W szkole opracowano zasady przetwarzania danych osobowych oraz zasady zachowania bezpieczeństwa przetwarzania.

2. Dyrektor szkoły wdrożył odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.

3. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w rozporządzeniu ogólnym o ochronie danych („RODO”)

4. Szkoła posiada Politykę Bezpieczeństwa Przetwarzania Danych Osobowych w Szkole oraz Instrukcję Zarządzającą Systemem Informatycznym Służącym do Przetwarzania Danych osobowych, które regulują sposób zabezpieczenia, warunki udostępniania i przetwarzania danych osobowych dziecka.

5. Pracownik szkoły ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.

6. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.

Rozdział XIV

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

1. Pomimo zastosowania procedur interwencji, dyrekcja tworzy grupę wsparcia dla pokrzywdzonego ucznia.

2. W skład grupy każdorazowo wchodzi wychowawca i pedagog szkolny.

3. Grupa może poszerzyć się do większej ilości specjalistów w zależności od doznanej krzywdy.

4. Grupa spotka się celem ustalenia jaka pomoc uczniowi będzie niezbędna od razu oraz w dalszej perspektywie.

5. Tworzy się Indywidualny Plan Działania, który stanowi dokument zapisany i przechowywany w dokumentacji pedagoga. Wzór Planu stanowi załącznik nr 6.
6. Indywidualny Plan Działania zawiera przede wszystkim informacje o podjętych działaniach, plan spotkań ze specjalistami/opiekunami/nauczycielami oraz przypuszczalny czas trwania wsparcia.
7. Wnioski ze spotkań z pedagogiem stanowią dane wrażliwe uczniów i nie są dołączane do planu, wyjątek stanowi sytuacja zagrożenia życia lub zdrowia ucznia (np. informacja o planowanym samobójstwie).

Rozdział XV

Zapisy końcowe

1. Standardy Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników szkoły, uczniów i ich opiekunów poprzez wydanie zarządzenia dyrektora szkoły.